

Bijlage 5: Gedrags/Pestprotocol KC BuitenRijck

Inhoud

1. Doelstelling van het beleid	1
2. Voorwaarden voor beleid:	2
3. Activiteiten in het kader van preventie	3
4. Wat wordt er onder pesten verstaan?	7
5. Signalen	9
6. Als er dan toch gepest wordt (curatieve aanpak)	10
7. Als het pesten door blijft gaan	10
8. Adviezen aan de ouders	11
9. Advies MR / deelraad en vaststelling	12

1. Doelstelling van het beleid

Wij vinden het belangrijk dat de leerlingen, ouders en leerkrachten zich thuis voelen; zich veilig voelen op school. Uitgangspunt is dat elk kind uniek is en dus verschilt van andere kinderen. Onze school gaat uit van verschillen. Maar daar blijft het niet bij. We zien het als uitdaging zoveel mogelijk aan het specifieke van elk kind tegemoet te komen. Een veilige en stimulerende omgeving is voorwaardelijk om kinderen onderwijsinhoudelijk en sociaal-emotioneel maximaal uit te kunnen dagen en prikkelen.

We vinden het belangrijk dat we op een goede manier met elkaar omgaan. Om dit goed te laten slagen en een veilige plek voor iedereen te waarborgen, is het stellen van grenzen en hanteren van regels onvermijdelijk. Hiervoor gebruiken wij een protocol dat we graag onder uw aandacht willen brengen. In dit protocol staan de afspraken over de omgangsvormen bij ons op school. Ook staat beschreven hoe we **omgaan met 'incidenten'**. **Het is belangrijk dat ouders en leerkrachten naast elkaar** staan en elkaar ondersteunen in de begeleiding van de kinderen. Een goede communicatie is dus van belang.

1. Pesten is een groot probleem en moet als zodanig worden erkend door alle betrokken partijen:

- Gepeste kinderen
- Pesters
- Meelopers
- De zwijgende middengroep
- Team
- Ouders/verzorgers

2. Onze school heeft de inspanningsverplichting pestgedrag / ongewenst gedrag te voorkomen en indien nodig aan te pakken. Alleen daardoor kan er een veilig pedagogisch klimaat bestaan.

kindcentrum

BuitenRijck

een reis vol mogelijkheden

3. Als er gepest wordt, hebben leerkrachten en ouders de plicht dat te signaleren, te erkennen en er duidelijk stelling tegen te nemen.

4. Om adequaat in te kunnen grijpen op een pestprobleem of ongewenst gedrag, is een goede samenwerking tussen ouders, leerkrachten en kinderen noodzakelijk. De manier waarop deze samenwerking vorm krijgt, is vastgelegd in dit gedragsprotocol.

5. Bestuur, directie en MR/deelraad (namens ouders en team) verbinden zich aan het volgende:

- **We zetten volop in op het preventief / voorkomen van pestgedrag / ongewenst gedrag.**
- **We pakken pesten aan door te werken met de zes betrokken partijen,**
- **We maken leerlingen bewust van het bestaan én de zwaarte van pestgedrag** door het item pesten een vaste plek te geven in ons onderwijs,
- **We formuleren een praktisch, concreet en toegankelijk gedragsprotocol voor alle betrokkenen, stellen het vast en hanteren het ook daadwerkelijk.**
- **We evalueren het gedragsprotocol jaarlijks en stellen het waar nodig bij.**
- **Om tot een goede borging te komen, komt het gedragsprotocol jaarlijks als vergaderonderwerp op de agenda.**

2. Voorwaarden voor beleid:

Om pestgedrag te kunnen voorkomen en/of aanpakken voldoen we aan de volgende voorwaarden:

- KC BuitenRijck wil pesten en ongewenst gedrag voorkomen. We zijn preventief bezig (zie punt 3).
- Leerlingen, leerkrachten, pedagogisch medewerkers, niet onderwijzend personeel en ouders zien pesten en ongewenst gedrag als een probleem. Het pesten gebeurt meestal stiekem en buiten het gezichtsveld van leerkrachten. Het is belangrijk dat het door ouders, leerlingen en anders betrokkenen zo spoedig mogelijk gemeld wordt bij de leerkracht, zodat er aan gewerkt kan worden.
- De leerkrachten kunnen pesten signaleren. De leerkrachten nemen naar aanleiding daarvan ook duidelijk stelling.
- Op KC BuitenRijck praten we niet alleen over pesten, maar passen ook afspraken en omgangsregels toe in concreet gedrag en in concrete situaties. Op deze wijze wordt kennis omgezet in een vaardigheid om positief met elkaar om te kunnen gaan.
- In de houding van alle medewerkers lezen kinderen af, dat er respect is voor elkaar en voor alle kinderen op KC BuitenRijck. Wij laten in ons gedrag duidelijk zien wat wordt verstaan onder een veilige school.

kindcentrum

BuitenRijck

een reis vol mogelijkheden

3. Activiteiten in het kader van preventie

Met interactie, instructie en klassenmanagement scheppen we de voorwaarden voor een pedagogisch klimaat waarbinnen elk kind tot zijn recht komt. Als we daar stap voor stap verbeteringen in aanbrengen, werken we ook aan veiligheid.

3.1 Hoe werken we daar in en buiten de groep aan?

- We gaan uit van positieve bekrachtiging in onze gesprekken met kinderen.
- We betrekken de leerlingen bij de les, moedigen ze aan tot goed werken, we helpen en we geven ze het gevoel dat ze fouten mogen maken en dat je fouten kunt herstellen.
- We houden rekening met de verschillen tussen leerlingen en passen ons aanbod daar op aan.
- We organiseren het werk zodanig dat er sprake is van goed samen leren, samen spelen en samen werken.
- We bespreken aan het begin en halverwege het schooljaar de schoolafspraken en regels en stellen samen met de kinderen de klassenregels vast.
- Er is surveillance in de kleine en grote pauze door teamleden en ouders.

3.2 Aanbod in lessen:

- KC BuitenRijck werkt met het PAD-programma (programma alternatieve denk strategieën). Dit programma bevat lessen voor de sociale en emotionele competentie in de basisschool. Op deze manier spreekt iedereen dezelfde taal. Dit heeft vooral bij het **buitenspel voordelen. Verder zijn er buiten op de speelplaats en in de groepen 'PAD-plekken' gecreëerd. Hier kunnen kinderen zich terug trekken of rustig worden.** Het team van De KC BuitenRijck heeft voor de invoering van dit programma scholing gevolgd. Het PAD-leerplan is in preventieve zin en als interventieprogramma zeer bruikbaar.

Het PAD-leerplan heeft twee hoofddoelstellingen:

1. Het bevorderen van de zelfkennis en de sociale vaardigheid van de leerlingen: leerlingen krijgen inzicht in de manier waarop hun emoties invloed hebben op hun eigen functioneren. Daardoor worden ze vaardiger in het omgaan met anderen.
2. Het bevorderen van onderwijskundige en opvoedkundige processen in de groep.

De hoofddoelstellingen zijn onder te verdelen in subdoelstellingen:

- De leerlingen ontwikkelen zelfcontrole: zij bezinnen zich voordat ze handelen, ook wanneer ze van streek zijn of geconfronteerd worden met een moeilijke situatie.
- De leerlingen versterken hun gevoel van eigenwaarde. Hun zelfvertrouwen neemt toe en ze ontwikkelen vaardigheden als het geven en ontvangen van complimenten.
- De leerlingen herkennen (lichamelijke) gewaarwordingen als gevoelens en leren met welke woorden zij die gevoelens kunnen benoemen.
- De leerlingen weten dat nare gevoelens tot probleemsituaties kunnen leiden.
- De leerlingen kunnen hun gedrag door middel van taal sturen. Zij kunnen zichzelf bijvoorbeeld opdrachten geven als: 'Eerst rustig worden en even wachten: tel tot 10'
- De leerlingen kunnen over hun gevoelens communiceren en discussiëren met anderen.
- De leerlingen zien en begrijpen verschillen en overeenkomsten tussen gevoelens, reacties en standpunten van henzelf en van anderen.
- De leerlingen leren de relatie te zien tussen oorzaak en gevolg, waardoor ze zich meer

kindcentrum

BuitenRijck

een reis vol mogelijkheden

verantwoordelijk voelen voor hun eigen gedrag.

- De leerlingen weten en begrijpen dat hun gedrag anderen beïnvloedt.
- De leerlingen geven taal aan het logisch denken en probleem oplossen. Ze begrijpen de woorden en kunnen ze toepassen.
- De leerlingen kennen de stappen die nodig zijn bij het oplossen van problemen en kunnen deze toepassen.
- De leerlingen herkennen problemen en conflicten in sociale interacties.
- De leerlingen ontwikkelen vaardigheden in het voorkomen en/of oplossen van problemen en conflicten in sociale interacties.
- De leerlingen raken gemotiveerder en creatiever: ze worden zich meer bewust van hun positieve gevoelens en eigenschappen, en kunnen deze beter inzetten.

In het PAD-leerplan spelen vier thema's een centrale rol:

1. **Zelfbeeld**: hoe waardeer ik mijzelf en hoe gedraag ik mij tegenover mijn leeftijdgenoten?
2. **Zelfcontrole**: hoe stem ik mijn gedrag op mijn gevoelens af?
3. **Gevoelens**: hoe ga ik om met de gevoelens van mijzelf en de ander?
4. **Probleemoplossen**: hoe kan ik op een prettige en goede manier een probleem oplossen?

1. Zelfbeeld

Het eerste thema in het PAD-leerplan gaat over het ontwikkelen van een positief zelfbeeld. Het leerplan besteedt daarbij veel aandacht aan het omgaan met leeftijdgenoten. In dit thema wordt het 'Pad-kind van de dag/week' geïntroduceerd. Het Pad-kind van de dag/week mag de leerkracht helpen en krijgt van zijn medeleerlingen en van de docent expliciet complimentjes. In alle groepen van de basisschool worden PAD-kinderen gekozen, en zij behouden deze 'status' gedurende de hele schooldag/week. Zo is er systematisch aandacht voor het versterken van het positieve zelfbeeld van de leerling. Het omgaan met leeftijdgenoten komt op verschillende momenten en manieren terug in het leerplan. Zo is onder meer aan de orde wat een vriend is, hoe je het na een ruzie met een klasgenoot weer goed kunt maken, hoe je kunt omgaan met pesterijen en wat het gevoelsmatige verschil is tussen ergens bijhoren of buitengesloten worden.

2. Zelfcontrole

Het ontwikkelen van zelfcontrole is het tweede thema in het PAD-leerplan. Dit gebeurt aan de hand van de Schildpadmethode en de Stoplichtmethode. De kinderen leren deze methodes in de PAD-lessen, maar ze kunnen deze technieken gedurende de hele schooldag inzetten. Net als bij het ontwikkelen van een positief zelfbeeld, komt zo ook het thema zelfcontrole systematisch aan de orde bij de dagelijkse activiteiten op school.

PADDEN

Door de hele school zijn de leerlingen bewust bezig met de schildpadmethode (= het PADDEN). De methode is gebaseerd op het gedrag van een schildpad die zich in zijn eigen schild terugtrekt als hij bedreigd wordt.

kindcentrum

BuitenRijck

een reis vol mogelijkheden

- Het schildpadverhaal:
In groep 1 wordt het schildpadverhaal aangeboden aan de kinderen. Samen met de schildpadknuffel oefenen de kinderen het PADDEN.
De leerlingen leren om zichzelf even terug te trekken in hun denkbeeldige schild als ze overmand worden door hun emoties, of als ze zich door de buitenwereld bedreigd voelen.

Daarna gaan ze, net als het schildpadje in het verhaal, eerst rustig nadenken over welke problemen ze hebben en hoe zij die kunnen oplossen.

1. Zeg tegen jezelf 'STOP'
2. Haal diep adem
3. **Zeg tegen jezelf 'Word kalm'**

Naar het schildpadverhaal kan in iedere groep worden teruggegrepen.

In iedere groep is een PAD-knuffel aanwezig.

- Het stoplicht en de PAD-plek
Het stoplicht en de PAD-plek geeft de kinderen houvast om de stappen van het PADDEN met een hulpmiddel uit te kunnen voeren.

Vanaf groep 3 is in iedere groep een PAD-plek aanwezig. Wij hebben hiervoor een lieblad kledje waar kinderen op kunnen gaan zitten/staan/liggen om te gaan PADDEN. Bij de PAD-plek hangt ook een stoplicht die de 3 basisstappen van het padden weergeeft.

1. Rood = Stop!
2. Oranje = Wat is er en wat kan ik eraan doen?
3. Groen = Probeer het uit.
→ stop, denk, doe methode

Als een leerling niet rustig genoeg is om te praten brengen we het kind naar de PAD-plek. Het kind krijgt tijd om rustig te worden.

Zodra het kind kan praten is dit de aanpak:

1. Wat is het probleem?
Laat het kind vertellen en geef als dat nodig is zelf aan wat je zag. (feiten)
2. Wat kan je nu doen?
3. Probeer het maar uit.
4. Na het uitvoeren bespreken of het goed ging.

kindcentrum

BuitenRijck

een reis vol mogelijkheden

→ Vanaf het voorjaar van 2016 zijn er ook 2 PAD-plekken op het plein.

3. Gevoelens

In het derde thema staat het leren begrijpen van gevoelens, waarden en oordelen centraal. In het PAD-leerplan gebeurt dat door: het leren van nieuwe 'emotiewoorden' het leren herkennen en verwoorden van eigen en andermans gevoelens; het leren sturen van eigen gedrag; het leren aan welke oorzaken of gebeurtenissen gevoelens toegeschreven kunnen worden; het leren dat gevoelens, waarden en oordelen met elkaar te maken hebben; het leren omgaan met leeftijdsgenoten.

Taal speelt een belangrijke rol bij dit thema. De kinderen leren woorden die nuttig zijn bij het logisch redeneren, woorden die gevoelens en gemoedstoestanden beschrijven en woorden die je nodig hebt bij het probleem oplossen. De leerlingen leren de inhoud en reikwijdte van emotiewoorden kennen en worden aangemoedigd om gevoelens bij zichzelf en bij anderen te herkennen.

4. Probleem oplossen

In het vierde thema bouwt het PAD-leerplan voort op de Schildpadmethode en de Stoplichtmethode. In dit thema oefenen de kinderen op een meer abstract niveau met de vaardigheden die nodig zijn om problemen op te lossen.

Het PAD-leerplan

Het belangrijkste wat wij de leerlingen willen leren is dat ze zelfstandig een probleem kunnen oplossen. Hierbij is kennis over de verschillende emoties vereist en ook moeten ze weten hoe te handelen in een probleemsituatie. Er zijn 3 niveaus om de leerlingen dit te leren:

Niveau 1: Het stoplicht

- Rood: stop
- Oranje: denk
- Groen: doe

Niveau 2: De 5-stappen

1. Stop, word rustig
2. Wat is het probleem?
3. Wat kan ik doen?
4. Probeer het maar
5. Ging het goed ?

kindcentrum

BuitenRijck

een reis vol mogelijkheden

Niveau 3: de 11-stappen van het probleemoplossen

1. Word rustig en denk na
2. Wat is het probleem?
3. Welke gevoelens spelen een rol?
4. Wat is het doel?
5. Welke oplossingen zijn er?
6. Wat zijn de gevolgen?
7. Kies de beste oplossing!
8. Maak een plan.
9. Voer het plan uit.
10. Werkt mijn plan?
11. Anderen oplossingen proberen.

In de lagere groepen ligt de nadruk op het leren van zelfcontrole, bij de middengroep op het omgaan met gevoelens en bij de oudere groepen gaat het vooral over probleemoplossen. Er worden verschillende werkvormen gebruikt: spelletjes spelen, rollenspelen en klassengesprekken.

- **De sociaal-emotionele ontwikkeling** van kinderen wordt gevolgd in het leerlingvolgsysteem KIJK! & SCOL. De leerkracht vult de lijst twee keer per jaar in. Leerlingen uit groep 6, 7 en 8 vullen ook de sociaal emotionele vragenlijst in.

3.3 Communicatie:

- **Leerkrachten vinden het op schoolinfo onder de map school-protocollen.**
- **Ouders kunnen de regels/afspraken elk jaar vinden op de website.**

4. Wat wordt er onder pesten verstaan?

Het verschijnsel pesten is een zondebokfenomeen, dat inhoudt, dat leden van een groep om een bepaalde reden een soortgenoot mishandelen. Pesten kent duidelijk andere kenmerken dan plagen. Uit een plaagsituatie kan echter heel gemakkelijk een peestsituatie voortvloeien.

Als we het over pesten hebben, denken we aan zaken als:

- **Alles wat inbreuk doet op het gevoel van veiligheid.**
- **Buitengesloten of genegeerd worden (doen alsof je niet bestaat).**
- **Uitgescholden worden.**
- **Bedreigd worden.**
- **Door een groepje kinderen met of zonder reden in elkaar geslagen worden. (N.B. De laatste twee genoemde voorbeelden hebben betrekking op strafbare handelingen; in deze gevallen wordt er onmiddellijk contact opgenomen met ouders van beide partijen)**

Een duidelijk overzicht van de kenmerken van PLAGEN en PESTEN, en de gevolgen van dit gedrag vormt een basis voor het signaleren van pestgedrag: Pesten en plagen, waar zit het verschil?

kindcentrum

BuitenRijck

een reis vol mogelijkheden

<i>Plagen</i>	<i>Pesten</i>
Is onschuldig, en gebeurt onbezonnen en spontaan. Gaat soms gepaard met humor.	Gebeurt berekenend (men weet meestal vooraf goed, wie, hoe en wanneer men gaat pesten). Men wil bewust iemand kwetsen of kleineren.
Is van korte duur, of gebeurt slechts tijdelijk.	Is duurzaam: het gebeurt herhaaldelijk, systematisch en langdurig. Stopt niet vanzelf en na korte tijd.
Speelt zich af tussen 'gelijken' ('Twee honden vechten om hetzelfde been').	Ongelijke strijd. De onmachtgevoelens van de gepeste staan tegenover de machtsgevoelens van de pestkop.
Is meestal te verdragen, of zelfs leuk maar kan ook kwetsend of agressief zijn.	De pestkop heeft geen positieve bedoelingen en wil pijn doen, vernielen of kwetsen.
Meestal één tegen één.	Meestal een groep (pestkop en meelopers) tegenover één geïsoleerd slachtoffer.
Wie wie plaagt, ligt niet vast. De tegenpartijen wisselen keer op keer.	Er bestaat een neiging tot een vaste structuur. De pestkoppen zijn meestal dezelfde, net zoals de slachtoffers (mogelijk wisselend door omstandigheden).
<i>Gevolgen</i>	<i>Gevolgen</i>
'Schaafwond' of korte draaglijke pijn (hoort bij het spel). Wordt soms ook als prettig ervaren ('Plagen is kusjes vragen').	Indien niet tijdig wordt ingegrepen, kunnen de gevolgen (zowel lichamelijk als psychisch) heel pijnlijk en ingewikkeld zijn en ook lang naslepen.
De vroegere relaties worden vlog weer hersteld. De ruzie of het conflict wordt spoedig bijgelegd.	Het is niet gemakkelijk om tot betere relaties te komen. Het herstel verloopt heel moeizaam.
Men blijft opgenomen in de groep.	Isolement en grote eenzaamheid bij het gekwetste kind. Aan de basisbehoefte om 'Bij de groep te horen' wordt niet voldaan.
De groep lijdt er niet echt onder.	De groep lijdt onder een dreigend en onveilig klimaat. Iedereen is angstig, en men wantrouwt elkaar. Er is daardoor weinig openheid en spontaniteit. Er zijn weinig of geen echte vrienden binnen de groep.

Als we het over digitaal pesten hebben, denken we aan:

- Iemand een gemene e-mail of sms sturen.
- Iemand uitschelden of belachelijk maken per e-mail, op Facebook, in een chatbox of per app/sms.
- Iemand een dreigmailtje of dreig sms sturen.

kindcentrum

BuitenRijck

een reis vol mogelijkheden

- Foto's van iemand anders op internet zetten.
- Iemand opzettelijk een virus versturen.

5. Signalen

Vaak kunnen door middel van een goede observatie al bepaalde signalen van pestgedrag worden opgevangen. Door het goed observeren van kinderen in de verschillende onderwijsleersituaties en spelsituaties kunnen peestsituaties al in een vroeg stadium worden gesignaleerd en kan op gepaste wijze worden ingegrepen.

Signalen bij de gepeste:

- Het kind maakt zich het liefst onzichtbaar. Zelfs zonder zichtbare aanleiding gedraagt het zich als een geslagen hondje. Het is vaak verdrietig of neerslachtig, of heeft onverwachte stemmingswisselingen met driftbuien.
- In sommige gevallen is het onhandelbaar, agressief of overspannen.
- Het staat dikwijls alleen op de speelplaats; er komen geen vriendjes thuis om te spelen en het wordt ook niet uitgenodigd om te komen spelen, of te komen op feestjes en logeerpartijen.
- Het kind zoekt het veilige gezelschap van de leerkracht of de leider.
- Als er groepjes worden gekozen, wordt het kind als laatste gekozen, of het blijft over.
- De schoolresultaten worden opeens veel slechter.
- Het kind is vaak afwezig, letterlijk of figuurlijk. Het vlucht weg in de fantasie en zorgt ervoor dat het zo nipt mogelijk op tijd op school komt, en is meteen na de bel weer weg. Op zondagavond of voor het kind naar een club moet, is het bijzonder gestrest, en zoekt redenen om niet naar school of naar de club te moeten.

Signalen bij de pestkop:

- Zijn vriendjes zijn volgzaam meelopers, die wachten op instructies van de pestkop.
- Het kind vindt het moeilijk om samen te spelen of samen te werken, omdat het altijd de baas wil zijn.
- Het verdraagt het slecht om afhankelijk te zijn van het toeval, of van de bekwaamheid of onbekwaamheid van anderen.
- Het kind verdraagt geen kritiek en wordt boos als zijn positieve beeld van zichzelf ter discussie wordt gesteld, al is het ook maar door een grapje.
- Zijn vriendjes zijn gelijkgezinden. Ze spreken vaak negatief of kleinerend over bepaalde kinderen. Wie niet bij de groep hoort, is een zwakkeling of zelfs een vijand. Ze kiezen agressieve idolen uit sport, muziek of film.
- De pestkop is regelmatig brutaal tegenover een zwakker gezinslid. Dit kan ook een ouder zijn.
- De pestkop kan zich moeilijk inleven in de gevoelens van anderen en heeft weinig of geen schuldgevoelens.
- Het kind kan moeilijk grenzen aanvaarden die door anderen worden opgelegd en verdraagt geen kritiek.
- Je krijgt de indruk, dat het kind een dubbelleven leidt: thuis of tegenover de leraar is het volgbaar en braaf, maar je hoort klachten over het kind in onbewaakte momenten.

kindcentrum

BuitenRijck

een reis vol mogelijkheden

6. Als er dan toch gepest wordt (curatieve aanpak)

Het kan natuurlijk voorkomen dat er ondanks alle maatregelen in de preventieve sfeer, nog gepest wordt. Pesten gebeurt meestal stiekem en buiten het gezichtsveld van leerkracht. Het is belangrijk dat het gemeld wordt door ouders, leerlingen of anders betrokkenen bij de leerkracht. Als gezien wordt door observaties, of door onderzoek bij vermoeden of horen bevestigd wordt dat er gepest wordt, dan gaan we over tot de volgende aanpak:

6.1 De gepeste ondersteuning geven

- **De gepeste serieus nemen.**
- **Medeleven tonen, luisteren en vragen: hoe en door wie wordt gepest.**
- **Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten.**
- **Het kind laten inzien waarom een kind pest.**
- **Aangeven dat je actie gaat ondernemen en wat het kind kan verwachten.**
- **Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.**

6.2 De pester stoppen

- **In gesprek aangeven dat je het gedrag afkeurt. Zoeken naar de reden van het pesten.**
- **Aangeven dat je verwacht dat de pester zich houdt aan de afspraken en omgangsregels zoals die bekend zijn. Ingaan op eventuele sancties bij herhaling van het getoonde gedrag.**
- **Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste.**
- **Excuses laten aanbieden.**
- **Tenslotte afspraken maken over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het eind van iedere week in een kort gesprek aan de orde. Waardeer nadrukkelijk positief gedrag.**

6.3 Meelopers aanspreken

- **De meeloper zien wij als een passieve pester.**
- **Hij is medeplchtig. Blijft op afstand, doet niets om het pesten te stoppen.**
- **Hij neemt het niet op voor het slachtoffer.**
- **Hij lacht mee met de pester omdat hij bang is om zelf gepest te worden. Deze dingen worden bespreekbaar gemaakt in de groep. Informatie over pestgedrag valt niet onder "klikken", wel onder je betrokken voelen en je verantwoordelijkheid nemen. De groep moet dit duidelijk ervaren.**

6.4 Dossier aanleggen

- **De leerkracht maakt een verslag in ESIS over de betreffende situatie en de gevolgde aanpak**
- **Ouders/verzorgers van de pester en de gepeste worden bij de eerste signalen van pestgedrag direct op de hoogte gebracht van de feiten.**

7. Als het pesten door blijft gaan

Als het pesten doorgaat gaat bijlage 6 van het veiligheidsplan in werking: Protocol Grensoverschrijdend gedrag.

kindcentrum

BuitenRijck

een reis vol mogelijkheden

8. Adviezen aan de ouders

8.1 Ouders van gepeste kinderen

- **Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.**
- **Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.**
- **Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.**
- **Door positieve stimulering** en zogenaamde schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- **Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.**
- **Laat een kind nooit alleen met een computer, zorg dat u uw kind kunt zien als hij achter de computer zit.**
- **Praat geregeld met uw kinderen over wat ze online doen en met wie ze praten en toon interesse als uw kind iets wil vertellen of laten zien.**
- **Surf regelmatig samen met uw kind. Neem de tijd om te zien wat uw kind op het internet doet, wat zijn interesses zijn en leer zelf ook werken met de programma's die uw kind gebruikt. Maak duidelijke afspraken met uw kind over het internetgebruik zoals de tijd die online wordt doorgebracht.**
- **Help uw kind een nickname of e-mailadres te kiezen waaruit geen persoonlijke informatie kan worden afgeleid.**
- **Instrueer kinderen om geen persoonlijke gegevens aan onbekenden te geven.**
- **Maak uw kind duidelijk dat de virtuele wereld een schijnwereld is. Wat gepresenteerd wordt als echt kan een verzinsel zijn.**
- **Bij jonge kinderen is het nuttig om af en toe de "geschiedenis" van de browser te bekijken. Hier kunt u zien waar ze geweest zijn. Instrueer tieners dat de "geschiedenis" niet gewist mag worden.**
- **Zorg dat er een goede virusscanner op uw pc staat en ververs regelmatig de bijbehorende database van bekende virussen.**

8.2 Ouders van pesters

- **Neem het probleem van uw kind serieus.**
- **Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.**
- **Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.**
- **Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.**
- **Benoem het goede gedrag van uw kind en corrigeer ongewenst gedrag.**
- **Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat.**

8.3 Alle andere ouders

- **Neem ouders van het gepeste kind serieus.**
- **Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.**
- **Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.**
- **Geef zelf het goede voorbeeld.**
- **Leer uw kind voor zichzelf op te komen.**
- **Leer uw kind voor anderen op te komen.**

8.4 Vertrouwenspersoon / klachtenregeling

In het kader van de klachtenregeling heeft het bestuur onafhankelijke vertrouwenspersonen aangesteld. Een vertrouwenspersoon gaat eerst na of door

bemiddeling een oplossing kan worden aangereikt. De vertrouwenspersoon kan de klacht ook doorgeleiden naar de klachtencommissie.

Informatie over de vertrouwenspersoon en de klachtencommissie vindt u in het algemene gedeelte van het veiligheidsplan.

9. Advies MR / deelraad en vaststelling

De medezeggenschapsraad van KC BuitenRijck heeft haar advies verleend aan het gedragsprotocol.

Dit gedragsprotocol is vastgesteld op: 30 januari 2017

Directie KC BuitenRijck:
André Lourens

Voorzitter M.R.:
Esther Gomes Vale Viga